blive en Slags Paradeforestilling, hvor fine Damer, der ikke har andet at bestille, nedlader sig til at tale om, hvordan de smaa i Samfundet skal hjælpes? Det blev ganske anderledes, end jeg havde tænkt. Med en Grundighed, der maa vække Beundring, har de italienske Kvinder sat sig ind i de Forhold, der diskuteres. Forberedelserne til denne Kongres har været store. Ikke alene det rent nødvendige Arbejde, der maa til for at sætte sligt i Scene; nej, hver enkelt Deltager i Diskussionen har arbejdet lige saa vel som Foredragsholderen.

Det vilde føre altfor langt, her at gaa ind paa de forskellige Emner, der er til Forhandling, navnlig, da mange af disse hos os er uddebatteret. Thi vi er et godt Stykke længere end de italienskeKvinder, det kan ikke nægtes. Men bliver de ved med samme Ihærdighed, vil der ikke gaa mange Aar, før de smukkeste Resultater af deres Arbejde vil vise sig. Alene dette, at det synes, som om de har kloge og begavede Mænd med sig, er et Tegn paa, at de ikke arbejder forgæves.

Kongressen indaugureres paa Roms Raadhus, det gamle Kapitol.

I Overværelse af Dronning Helena og Prinsesse Lætita holdt Sindacoen, Roms første Mand, en Velkomsttale, Kultusministeren ligesaa, og derefter erklærede Præsidenten, den statelige, elskværdige contezza Spaletti, Kongressen for aabnet at være.

Der har været langt mere Arbejde end Fest ved denne Kongres, som nu sluttes paa Fredag. Diskussionerne har været livlige, Deltagelsen stor. Naar de sortøjede Italienerinder bliver ivrige, naar de gestikulerer stærkt og taler hurtigt, er det vanskeligt for en fremmed, der ikke er perfekt i italiensk, at følge med. Det er lettere, naar de læser deres Foredrag op. Og det gør mange. Men der er ogsaa en Del, som med glimrende Veltalenhed holder frit Foredrag. Jeg maa nævne Frk. Labriola, Docent ved Universitetet (Jura), som en af de dygtigste Talere og udmærket Dirigent. (Mange husker hende maaske fra Valgretskongressen i København.) I Rom findes nok de ivrigste og mest intelligente Kvinder. Baade Blods- og Pengearistokratiets Damer er oplyste og meget virksomme paa de forskellige Omraader. De er meget forekommende og elskværdige mod de fremmede Deltagere, og de to danske Delegerede er svært populære, fordi vi for-nylig har faaet kommunal Valgret. En Wienerinde, der er gift i Italien, sagde til mig, at vi havde jo naaet det, som de attraaede. Men jeg maatte forklare hende, at den politiske Valgret havde vi ikke endnu. Det havde nemlig de italienske Aviser meddelt.

Hun vidste forøvrigt en Del om danske Forhold og beundrede i høj Grad vort Skolevæsen, og særlig at Folk efter Skoletiden søgte videre Uddannelse paa Højskoler og Efterskoler.

Saaledes som Forholdene er her nede, navnlig maaske i Rom, er Kongressen fuldstændig rigtig lagt an.

Her maa begyndes i de højeste Kredse, hvis Kvinderne vil skaffe sig Ørenlyd. Navne og Penge spiller en umaadelig Rolle, om noget skal naas. En Middelstand som hos os, der kan organisere Kvinde- og Valgretsforeninger, findes ikke. Den Tid, det kræver, har kun de rige tilovers. Derfor bør Kvinderne være dem taknemlige, at de gør Arbejdet, selv om der ligger en Del personlig Forfængelighed til Grund hos mange iblandt dem. Med Glæde har jeg set de italienske Kvinders Arbejdslyst og Iver for at fremme Kvindens Ligestilling med Manden og bedre hendes Kaar. Om nu blot alle disse intelligente Kvinder vilde forstaa, at der til en sund Sjæl hører et sundt Legeme, og at den kommende Slægt ikke er tjent med, at de vordende Mødre snører sig, saa de ligner Dukker og ikke Mennesker.

Blandt Festerne til Ære for Kongressen maa jeg nævne Byraadets Modtagelse af Kongressisterne paa Capitol d. 28. April om Aftenen Kl. 10. Den store, smukke Bygning var illumineret baade ude og inde. Marshallerne i gult og rødt med Marshalsstaven i Haanden modtog Gæsterne paa Trappen, hvor Gendarmer dannede Spalier. Efter en stilfuld Koncert i den overfyldte, store Festsal, spaserede Deltagerne gennem alle de herlige Sale i Palazza dei Conservatori. Vel ingen By i Verden kan byde sine Kvinder til Fest paa saa prægtigt et Sted. Her, hvor den gamle kapitolinske Ulv staar opstillet midt i et herligt Rum, hvor de hvide Marmorfigurer, som i Aarhundreder har hvilet i romersk Jord, nu lyser mod Salens mørke Vægge, og dejlige Malerier fanger vort Øje, her faar man ret et Indtryk af Romas fordums Storhed; man overvældes og betages.

De italienske Kvinder bør tage Festen